wolnelektury.pl

Elżbieta
Drużbacka

Na piękność Narcyssa, uciekającego od miłości Nimfy Echo nazwane

Ta lektura, podobnie jak tysiące innych, jest dostępna on-line na stronie wolnelektury.pl.

Utwór opracowany został w ramach projektu Wolne Lektury przez fundację Wolne Lektury.

ELŻBIETA DRUŻBACKA

WIERSZE ŚWIATOWE

Na piękność Narcyssa, uciekającego od miłości Nimfy Echo nazwane

Miłość, Walka, Samolubstwo

Darmo zaczynasz wojnę z miłością, *Narcyssie*,
Darmo się z nią potykasz[1] w stalowym kiryssie[2],
Darmo ufasz w orężu, w trójgraniastą szpadę,
Gdyć nagie dziecko wziąć ją potrafi przez zdradę;
Wnet jedna strzałka
Zwojuje śmiałka.

Uciekaj w skały, puszcze, w knieje, lasy ciemne,
Uznasz, że w twem myślistwie uciechy daremne;
Pójdzie miłość za tobą i tam ci dokuczy,
Zganić pychę, jak jej masz hołdować, nauczy.
Porzuć zwierzynę,
Kochaj dziewczynę.

Pokaż mi Bohatyra, którego w tem męztwie[3]
By nad nim miłość tryumf nie wzięła w zwycięztwie[4].
Każda broń z twardej stali wykowana[5] pryśnie,
Przez pancerze, szyszaki, snadno[6] się przeciśnie.
Marsa roboty
Zmieni w zaloty.

Przez mury, bramy, szańce, przez okopy, mosty,
Miłość ma wolny przystęp i gościniec prosty.
Jeszcze taka forteca w naturze nie była,
Której by miłość swoją sztuką nie dobyła.
Architekt za nic
Uchodzi z granic.

W głuchych jaskiniach znajdzie miłość *Eremitę*[7],
Zapuści w zimny krzemień, w iskrze ognie skryte,
I ten, co go dopiero trącano krzesiwem,
Staje się rozgorzałem w płomieniu łuczywem.
Aż kości święte
W popiół rozdęte.

[1] *potykać się* — walczyć, stawać do pojedynku. [przypis edytorski]
[2] *kirys* — pancerz chroniący tułów; tu w pisowni starop. z podwojonym *s*. [przypis edytorski]
[3] *męztwie* — dziś popr. forma ubezdźwięczniona: męstwie. [przypis edytorski]
[4] *zwycięztwie* — dziś popr. forma ubezdźwięczniona: zwycięstwie. [przypis edytorski]
[5] *wykowany* (daw.) — wykuty; por. *kowal*. [przypis edytorski]
[6] *snadno* (daw.) — łatwo. [przypis edytorski]
[7] *eremita* — pustelnik. [przypis edytorski]

Kryje się miłość rada w spuszczone kaptury,
Gdzie chcąc być niepoznana, w skromności postury
Przybiera swoję[8] postać, wnet jak się rozrucha[9]
Podnieść radzi kaptura i pocieszyć ducha;
Pozwoli oku
Zarwać widoku.

Darmo Westalskie panny[10] wota czynią mocne
Odprawiać pilne straże i dzienne, i nocne;
Bo gdy sen naturalny, której zpląta[11] oczy,
Z bliskiego ognia często rada iskra skoczy,
Aż łamie wiarę
Gani ofiarę.

Miłość śliczne purpury, co je wstyd farbuje
I czym się czystość zdobi, tak zmaże, zgluzuie,
Że potem żaden malarz glansu ni poloru,
Nie potrafi przywrócić własności koloru;
Opełzły farby
Bo w wstydzie karby.

Bywa miłość w ogródku obwiedzionym płotem
Złotej ligi małżeńskiej, choć jej to nic po tem,
Bozkie psować wyroki; lecz ta gospodyni
W gruntownym ogrodzeniu skryte dziury czyni,
Zkąd[12] wielkie szkody
W jarzynie młody[13].

Rozgrzeje miłość i tych, co je wiek zgrzybiały
Z ciepła naturalnego odmienił w śnieg biały,
Trudnej dokaże sztuki, jeźli[14] w zgniłym próchnie
Ognia mniej, dymu więcej znajdzie, gdy weń dmuchnie;
Bies się ucieszy
Gdy stary zgrzeszy.

Otoż masz jawny dowód *Narcyssie* zuchwały,
Że miłości w daninie hołduje świat cały;
Czują ludzie, czuje zwierz, czuje to co żyje,
Moc pani, z której władzy nikt się nie wybije.
Porzuć upory
Zażyi[15] pokory.

Idź tam życzę, gdzie *Echo* swym cię prosi głosem,
Często instynkt prowadzi za fortuny losem
Tych, co za wolą nieba i za ludzką radą
Chodzą i swego szczęścia w nich nadzieję kładą;
Kto się tak rządzi
Nigdy nie zbłądzi.

Lecz kto zuchwale stąpa, górą nosi oczy,
Wpadnie w dół lub się w wodzie głębokiej omoczy,

[8] *swoję* — dziś popr.: swoją. [przypis edytorski]
[9] *rozruchać się* — dziś popr.: rozruszać się; por. *ruch*. [przypis edytorski]
[10] *westalskie panny* — westalki; dziewice-kapłanki bogini Westy. [przypis edytorski]
[11] *zpląta* — dziś popr.: splącze. [przypis edytorski]
[12] *zkąd* — dziś popr. forma ubezdźwięczniona: skąd. [przypis edytorski]
[13] *w (…) młody* — dziś popr.: w młodej. [przypis edytorski]
[14] *jeźli* — dziś popr. forma ubezdźwięczniona: jeśli. [przypis edytorski]
[15] *zażyi* — dziś popr.: zażyj. [przypis edytorski]

Jak *Narcyss* wzgardził *Nimfę*, a do źródła kwapił,
Z łez własnych trunku zażył i śmierci się napił.
Zkończył[16] ze wstydem
Wojnę z *Kupidem*.

[16]*zkończył* — dziś popr. forma ubezdźwięczniona: skończył. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur.
Ten utwór jest w domenie publicznej.
Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na Licencji Wolnej Sztuki 1.3.
Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/druzbacka-wiersze-swiatowe-na-pieknosc-narcyssa

Tekst opracowany na podstawie: Poezye Elżbiety Drużbackiej, Tomik I, Lipsk, u Breitkopf et Haertel, 1837 ([s.l. : s.n.])

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (http://wolnelektury.pl). Reprodukcja cyfrowa wykonana przez Bibliotekę Narodową. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Sekuła, Paulina Ołtusek.

Wesprzyj Wolne Lektury!
Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.
Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?
Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.
Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.
Przekaż darowiznę na konto: szczegóły na stronie Fundacji.